

Lieta C-286/24

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 23. aprīlis

Iersniedzējtiesa:

Supremo Tribunal de Justiça (Augstākā tiesa, Portugāle)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 4. marts

Kasācijas sūdzības iesniedzēja:

Meliá Hotels International, S.A.

Atbildētāja kasācijas instancē:

Associação Ius Omnibus

[..]

Supremo Tribunal de Justiça (Augstākā tiesa)

7.ª Secção (Septītā palāta)

[..]

[Lietas un tiesas identifikācijas dati]

I. PRIEKŠVĒSTURE

1 **ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS** cēla īpašu deklaratīvu prasību pret **MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S. A.** par dokumentu izprasīšanu, formulējot būtībā šādus prasījumus:

1. Lai Eiropas Komisija tiktu informēta, ka tā, ja vēlas, var iesniegt tiesai rakstveida apsvērumus par tās prasību.

2. Lai atbildētāja tiktu informēta, ka tai tiesas noteiktā dienā, laikā un vietā ir jāiesniedz – lai tie būtu pieejami prasītājam vai tiktu nodoti tās rīcībā – prasības

pieteikuma 62. punktā uzskaitītie dokumenti, papildus kam attiecīgā gadījumā veikti samērīguma nodrošināšanas pasākumi, ko tiesa uzskata uzskata par nepieciešamiem.

Vai, pakārtoti:

3. Lai tiesa nosaka, kuri no prasības 62. punktā uzskaitītajiem dokumentiem, un citi tiesas noteiktie, ir strikti nepieciešami, lai prasītāja varētu secināt, vai ir skartas vispārējās intereses un vai patērētājus, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Portugālē, ir skārusi pret konkurenci vērstā rīcība, uz ko ir atsauce prasības pieteikumā, vai šī rīcība ir viņiem radījusi zaudējumus un kāds ir šo zaudējumu apmērs.

4. Lai atbildētājam tiktu paziņots, ka tai tiesas noteiktā dienā, laikā un vietā ir jāiesniedz minētie dokumenti, lai tie būtu pieejami prasītājam vai tiktu nodoti tās rīcībā;

Katrā ziņā:

5. Lai tiktu piešķirta piekļuve dokumentiem, kas strikti nepieciešami, lai prasītāja varētu noteikt, vai ir skartas vispārējās un viendabīgās individuālās intereses, un vai Portugālē rezidējošiem patērētājiem ir tiesības saņemt atlīdzību par zaudējumiem, kas radīti LESD 101. panta un *Lei n.º 19/2012* (Likums Nr. 19/2012) 9. panta pārkāpuma dēļ pretkonkurences rīcības ietvaros, ar samērīguma nodrošināšanas pasākumiem, ko tiesa uzskata par nepieciešamiem, un

6. Lai atbildētājam tiktu paziņots prasītājas nodoms visu Portugālē rezidējošo patērētāju vārdā celt pret to prasību par zaudējumiem to Portugālē rezidējošo patērētāju labā, kurus skārusi šajā lietā aplūkojamā pretkonkurences rīcība, attiecībā uz kuru tiek apliecināts kaitējums patērētāju viendabīgām individuālajām interesēm, lai viņiem tiktu atlīdzināts par šīs rīcības nodarīto kaitējumu, mērķiem un ar sekām, kas paredzētas *Código Civil* [Civilkodeksa] 323. panta 1. punktā.

[*Associação Ius Omnibus*] apgalvoja, ka:

- a. Eiropas Komisija 2020. gada 21. februārī pieņēma lēmumu lietā AT.40528 (*Holiday Pricing*), saskaņā ar kuru laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2015. gada decembrim atbildētāja [*Meliá Hotels International, S.A.*] pārkāpa LESD 101. pantu un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma 53. pantu, praksē piemērojot vertikālus nolīgumus, kuros patērētāji tika šķiroti atkarībā no viņu pilsonības/pastāvīgās dzīvesvietas valsts, ierobežojot tās pārvaldībā vai īpašumā esošajās viesnīcās piedāvātās izmitināšanas aktīvo un pasīvo pārdošanu patērētājiem, kuru pilsonības dalībvalsti pati atbildētāja izvēlējās, vai kuriem attiecīgajā dalībvalstī bija pastāvīgā dzīvesvieta, tāpēc tai piesprieda samaksāt naudas sodu kopumā 6 678 000 EUR apmērā.
- b. Minētais lēmums tika pieņemts sadarbībā ar atbildētāju (kurai līdz ar to naudas soda apmērs tika samazināts) un ir galīgs, jo netika apstrīdēts.

- c. Prasītāja vēlas apstiprināt, ka – kā to šķietami liecina lēmumā aprakstītās rīcības ģeogrāfiskais satvars – lēmumā konstatētā atbildētājas pretkonkurences rīcība ir skārusi Portugāles Konstitūcijā aizsargātās vispārējās tiesības un Portugālē rezidējošo patērētāju viendabīgās individuālās intereses un, attiecīgā gadījumā, noteikt radīto zaudējumu apmēru.
- d. Ievērojot plašai sabiedrībai pieejamo informāciju un dokumentus, prasītāja nevar veikt detalizētus konstatējumus, uz ko attiecas iepriekšējais punkts, nedz secināt ko vairāk par vispārīgu secinājumu, ka attiecīgajai rīcībai ir bijušas sekas Portugālē.
- e. Ja prasītāja pēc piekļūšanas prasības pieteikumā lūgtajiem pierādījumiem pierāda, ka atbildētājas pretkonkurences rīcība ir skārusi vispārējās intereses un Portugālē rezidējošo patērētāju viendabīgās individuālās intereses, tai ir nodoms uz iegūto pierādījumu pamata celt prasību tiesā, prasot, lai tiktu atzīta pret konkurenci vērsta rīcība un lai tiktu piešķirta atlīdzība, tikai pamatojoties uz tiesību konkurences jomā pārkāpumu, īstenojot Portugāles Konstitūcijā un tiesību aktos piešķirtās tiesības iesniegt sūdzību sabiedrības interesēs (*actio popularis*) skarto Portugālē rezidējošo patērētāju vārdā.
- f. Ar 2021. gada 15. aprīļa rakstu prasītāja lūdza atbildētājai šeit norādītos pierādījumus prasības pieteikumā arī izklāstīto iemeslu un mērķu dēļ, un deva tai 15 darba dienu termiņu atbildes sniegšanai.
- g. Ar 2021. gada 14. maija rakstu atbildētāja informēja prasītāju par savu atteikumu piešķirt piekļuvi jebkuram no lūgtajiem pierādījumiem tās rakstā izklāstīto iemeslu dēļ.
- h. Prasītāja vēlas piekļūt šādiem dokumentiem, kas presumējami ir atbildētājas rīcībā, neskarot citus dokumentus vai tikai dažus no tiem, ko Tiesa uzskata par nozīmīgiem un (pietiekami) nepieciešamiem tās pieteikumā izvirzītā mērķa sasniegšanai [...] [sīka informācija par procesuālo nodošanu]:

Lai konstatētu un pierādītu aplūkojamās pretkonkurences rīcības tvērumu un sekas:

- i. “Dokumentam, kas satur atbildētājas līgumu slēgšanas noteikumus un vispārīgos nosacījumus (“*Meliá’s Standard Terms*”), kas izmantoti laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2015. gada decembrim, uz ko ir atsaucē it īpaši Komisijas lēmuma 19. un 24. punktā.”
- ii. Lēmumā minētajiem 4216 laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam tieši starp atbildētāju un/vai tās filiāli *Apartotel, S.A.* un starpniekiem noslēgtajiem tūristu mītņu pārdošanas līgumiem, kuros bija iekļauts konkrēts nosacījums, ka pārdošanu Eiropas Savienībā drīkst veikt tikai tiem patērētājiem, kuru pilsonības valsts vai pārstāvējamās dzīvesvietas valsts ir līgumā vai, alternatīvi, šo līgumu pilnajā sarakstā norādīto valstu skaitā, par

katru pusi norādot atbildētājas iekļautās viesnīcas, atļauto pārdošanas teritoriju un līguma spēkā esamības laiku.

- iii. Dokumentiem, kuros parādās minētajos tūristu mītņu pārdošanas līgumos, kas laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2015. gada decembrim tieši noslēgti starp atbildētāju un/vai tās filiāli *Apartotel, S.A.* un starpniekiem, 140 iekļauto atbildētājas viesnīcu identifikācija.

Lai noteiktu un pierādītu patērētājiem radītos zaudējumus un noteiktu to apmēru:

- i. Atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, tabulām vai pētījumiem, kuros norādīti tās kopējie ikgadējie pārdošanas, kas veikta no 2014. gada līdz tagadējam brīdim (2021.g.), dati, pildot visus atbildētājas viesnīcās-kūrortviesnīcās esošo tūristu mītņu pārdošanas līgumus, un arī atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, tabulām vai pētījumiem, kuros norādīti vai no kuriem var aprēķināt to pārdošanas darījumu procentuālo daļu, kas veikti saskaņā ar 4216 izmitināšanas atbildētājas viesnīcās-kūrortviesnīcās līgumiem, ko Eiropas Komisija identificējusi par laikposmu no 2014. gada līdz tagadējam brīdim (2021.g.).

- [ii.] Atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, kuros par laikposmu no 2014. gada janvāra līdz pēdējā no minētajiem 4216 tūristu mītņu pirkšanas līgumiem termiņa beigām (kas, iespējams, esot izbeigušies pēc 2015. gada decembra) ir norādīti vai no kuriem precīzi vai pēc aplēsēm vai aptuveni izriet:

1) Portugālē rezidējošo patērētāju skaits, kuri mitinājās atbildētājas īpašumā esošajās 140 viesnīcās, uz kurām attiecas tūristu mītņu pārdošanas līgumi ar ierobežojošajām klauzulām;

2) vidējais nakšu skaits, ko patērētāji pavadīja minētajās atbildētājas viesnīcās.

- [iii.] Atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, kuros norādīti vai no kuriem izriet izmitināšanas galīgās minimālās, vidējās un maksimālās cenas, par izmitināšanas vienības veidu katrā viesnīcā tajās 140 viesnīcās, par kurām noslēgti tūristu mītņu pārdošanas līgumi ar ierobežojošām klauzulām, kas pārdoti gan bezsaistes, gan tiešsaistes režīmā, un tās attīstību laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2020. gada decembrim.

- [iv.] Atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, tostarp tirgus pētījumiem, ko tā pasūtījusi vai iegādājusies un kuros norādīti vai no kuriem var aprēķināt atbildētājas un tās galveno konkurentu tirgus daļas (vai to aplēses), laikposmā no 2014. gada līdz pēdējā no minētajiem 4216 tūristu mītņu pirkšanas līgumiem termiņa beigām katrā Savienības dalībvalstī.

- [v.] Atbildētājas valdījumā esošajiem dokumentiem, tostarp tirgus pētījumiem, ko tā pasūtījusi vai iegādājusies un kuros aprakstīts vai no kuriem var secināt

dažādos to viesu tipus vai profilus, kuri mitinās dažādajās viesnīcu klasēs tajās 140 viesnīcās, par kurām ir lēmumā identificētie pārdošanas līgumi ar ierobežojošām klauzulām, kā arī to vidējos patēriņa modeļus.

[vi.] Dokumentiem par lietas ierosināšanu par zaudējumu atlīdzināšanu, ko pret atbildētāju jebkurā EEZ dalībvalstī cēlušī patērētāji vai patērētāju apvienības, pamatojoties uz atbildētājas pretkonkurences rīcību, uz ko ir atsauce Eiropas Komisijas lēmumā [vai, alternatīvi, attiecīgo tiesas lietu numuru identifikācija].

*

Sniegusi i) paziņojumu Eiropas Komisijai, ii) paziņojumu ar publikāciju visiem patērētājiem Portugāles teritorijā un iii) paziņojumu atbildētājam:

Eiropas Komisija paziņoja, ka neiesniegs rakstveida apsvērumus.

[..]

[..] [Pušu iesniegtie dokumenti un to attiecīgā nodošana]

*

Turpinājumā, apmierinot prasību, tika taisīts spriedums, kurā tika atzīts sekojošais:

“1. Paziņot MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A., [..] lai [..] šai tiesai tiktu iesniegti un lietas materiāliem pievienoti, tādējādi, ka ir pieejami un prasītājam elektroniskā veidā tiek nodoti šādi dokumenti:

i. “Dokuments, kas satur atbildētājas līgumu slēgšanas noteikumus un vispārīgos nosacījumus (*‘Meliá’s Standard Terms’*), kas izmantoti laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2015. gada decembrim, uz ko ir atsauce it īpaši Eiropas Komisijas lēmuma 19. un 24. punktā.”

ii. Lēmumā minētie 4216 laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam tieši starp atbildētāju un/vai tās filiāli *Apartotel, S.A.* un starpniekiem noslēgtie tūristu mītnu pārdošanas līgumi, kuros bija iekļauts konkrēts nosacījums, ka pārdošanu Eiropas Savienībā drīkst veikt tikai tiem patērētājiem, kuru pilsonības valsts vai pārstāvīgās dzīvesvietas valsts ir līgumā vai, alternatīvi, šo līgumu pilnajā sarakstā norādīto valstu skaitā, par katru pusi norādot atbildētājas iekļautās viesnīcas, atļauto pārdošanas teritoriju un līguma spēkā esamības laiku.

iii. Atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, tabulas vai pētījumi, kuros norādīti tās veiktie kopējie ikgadējie pārdošanas dati no 2014. gada līdz tagadējam brīdim (2021.g.), pildot visus atbildētājas viesnīcās-kūrortviesnīcās esošo tūristu mītnu pārdošanas līgumus, un arī atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, tabulas vai pētījumi, kuros norādīti vai no kuriem var aprēķināt to pārdošanas darījumu

procentuālo daļu, kas veikti saskaņā ar 4216 izmitināšanas atbildētājas viesnīcās-kūrortviesnīcās līgumiem, ko Eiropas Komisija identificējusi par laikposmu no 2014. gada līdz tagadējam brīdim (2021.g.).

iv. Atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, kuros par laikposmu no 2014. gada janvāra līdz pēdējā no minētajiem 4216 tūristu mītņu pirkšanas līgumiem termiņa beigām (kas, iespējams, esot izbeidzies pēc 2015. gada decembra) ir norādīti vai no kuriem precīzi vai pēc aplēsēm vai aptuveni izriet:

- 1) Portugālē rezidējošo patērētāju skaits, kuri mitinājās atbildētājas īpašumā esošajās 140 viesnīcās, uz kurām attiecas tūristu mītņu pārdošanas līgumi ar ierobežojošajām klauzulām;
- 2) vidējais nakšu skaits, ko patērētāji pavadīja minētajās atbildētājas viesnīcās.

v. Atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, kuros norādīti vai no kuriem izriet izmitināšanas galīgās minimālās, vidējās un maksimālās cenas, par izmitināšanas vienības veidu katrā viesnīcā tajās 140 viesnīcās, par kurām noslēgti tūristu mītņu pārdošanas līgumi ar ierobežojošām klauzulām, kas pārdoti gan bezsaistes, gan tiešsaistes režīmā, un tās attīstību laikā laikposmā no 2014. gada janvāra līdz 2020. gada decembrim.

vi. Atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, tostarp tirgus pētījumi, ko tā pasūtījusi vai iegādājusies un kuros norādīti vai no kuriem var aprēķināt atbildētājas un tās galveno konkurentu tirgus daļas (vai to aplēses), laikposmā no 2014. gada līdz pēdējā no minētajiem 4216 tūristu mītņu pirkšanas līgumiem termiņa beigām katrā Savienības dalībvalstī.

vii. Atbildētājas valdījumā esošie dokumenti, tostarp tirgus pētījumi, ko tā pasūtījusi vai iegādājusies un kuros aprakstīts vai no kuriem var secināt dažādos to viesu tipus vai profilus, kuri mitinās dažādajās viesnīcu klasēs tajās 140 viesnīcās, par kurām ir lēmumā identificētie pārdošanas līgumi ar ierobežojošajām klauzulām, kā arī to vidējos patēriņa modeļus.

2. Piekļuve konkrētajiem dokumentiem būs ierobežota, un piekļūt tiem varēs tikai puses, to juridiskie pārstāvji un eksperti, kuriem ir jāievēro konfidencialitātes pienākums.

3. Prasītāja drīkstēs izmantot minētajos dokumentos ietvertu informāciju tikai, lai celtu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, bez iespējas izmantot to citiem mērķiem.”

- 2 Pēc atbildētājas iesniegtās apelācijas sūdzības *Tribunal da Relação* (Apelācijas tiesa) pilnībā apstiprināja pārsūdzēto spriedumu.
- 3 Ar šīs Augstākās tiesas [(turpmāk tekstā – “STJ” vai “Augstākā tiesa”)] 2024. gada 7. februārī pieņemto rīcības sēdes lēmumu tika nolemts, ka kasācijas sūdzība ir pilnībā pieļaujama.

Šajā lēmumā tika apgalvots sekojošais:

“[..]

Tātad papildus tam, ka šīs *Supremo Tribunal* judikatūrā nav precedentu, šī joma ir ļoti sarežģīta un prasa nopietnu analītisku izvērtējumu, tā kā ir nepieciešams valsts tiesību normu un Savienības tiesību normu kopīgs izvērtējums Tiesas šajā jomā jau pastāvošās judikatūras gaismā (skat. spriedumus, kas taisīti lietā C-163/21, 67. un 68. punkts, un lietā C-57/21, 72.-77. punkts).

[..]

[..]” [Kasācijas sūdzības pieņemamības pamati]

- 4 **Jautājumam, ko uzdod STJ** “īpašas deklaratīvas prasības par dokumentu izprasīšanu” ietvaros, ko *ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS* cēlusi pret *MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A.*, ir nepieciešama valsts tiesību un Savienības tiesību izvērtēšana un piemērošana; it īpaši, ir jānoskaidro, kā ir jāinterpretē un jāpiemēro Direktīvas 2014/104/ES ([2014. gada] 26. novembris) 5. panta 1.-3. punkts un [2018. gada] 5. jūnija *Lei n.º 23/2018* (Likums Nr. 23/2018) 12. un 13. pants, it īpaši attiecībā uz to priekšnosacījumu spēkā esamības, nepieciešamības un samērīguma izpildi, no kuriem ir atkarīga šajā lietā prasīto pasākumu, lai piekļūtu vajadzīgajai informācijai, veikšana.

Kasācijas sūdzības iesniedzējas formulētajiem prasījumiem arī nepieciešama Savienības tiesību normas izvērtēšana, interpretācija un piemērošana.

Kasācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka ir jāiesniedz lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, un formulē konkrētus uzdodamos jautājumus.

STJ ir zināms, ka (valsts un Savienības) judikatūrā un doktrīnā tiek uzskatīts, ka valsts tiesai nav pienākuma ierosināt prejudiciālu tiesvedību tikai tajā gadījumā, kad jautājums ir tik acīmredzams, ka tiek izslēgta pamatotu šaubu esamība par saprātīgu interpretāciju attiecībā uz veidu, kādā lieta jāatrisina (*acte clair* doktrīna).

Principā un parasti prejudiciālas tiesvedības ierosināšana saskaņā ar LESD 267. panta otro un trešo daļu ir tikai fakultatīva.

Taču pastāv izņēmumi no šīs tiesību normas.

Viens no izņēmumiem izriet no minētā LESD 267. panta trešās daļas, saskaņā ar kuru prejudiciāla tiesvedība ir obligāta tad, ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata “dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt”, vai kad jautājums rodas valsts tiesā, kura lemj pēdējā instancē, kā tas ir *STJ* gadījumā.

Ievērojot izklāstīto, ir arī skaidrs, ka *STJ* – valsts tiesas, kura lemj pēdējā instancē – pienākums ierosināt prejudiciālu tiesvedību nav absolūts.

Noteikumam ir izņēmumi, un viens no tiem ir tāds, ka piemērojamā tiesību norma ir tik skaidra un acīmredzama, ka tiek izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas (šajā nozīmē skat. Mariana Nogueira Sá, *Artigo 267 TFUE: Lex Imperfecta? Das Consequências da Omissão do Reenvio Prejudicial à Luz da Lei Civil Portuguesa*, 24. un nākamās lpp., kur autore, citējot Tiesas spriedumu *Cilfit*, uzskaita trīs situācijas, kurās valsts tiesa, kaut arī tā lemj pēdējā instancē, ir atbrīvota no pienākuma ierosināt prejudiciālu tiesvedību).

STJ ieskatā šajā gadījumā ir izņēmums no obligātā pienākuma ierosināt prejudiciālu nolēmumu, līdz ar to “valsts tiesai, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, ir jābūt pārliecībai, ka konkrētā interpretācija ir acīmredzama arī pārējo dalībvalstu tiesām un Eiropas Savienības Tiesai” (Alessandra Silveira, minēts iepriekš, 4. lpp.).

Tāpēc “valsts tiesai, kuras nolēmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, ir jāizpilda savs pienākums vērsties Tiesā, lai novērstu Savienības tiesību kļūdainas interpretācijas risku”, saskaņā ar [Tiesas] 2015. gada 9. septembra spriedumu *Ferreira da Silva un Brito*, 44. punkts, citējusi un atzīmējusi Alessandra Silveira, minēts iepriekš.

No tā izriet, ka prejudiciālās tiesvedības neierosināšana var apdraudēt to tiesību efektīvu aizsardzību tiesā, kuras attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām.

Eiropas Savienības Tiesas judikatūras gaismā ir jāsecina, ka valsts tiesai, kura lemj pēdējā instancē, ir “jāpilda savs prejudiciālās tiesvedības ierosināšanas pienākums ikreiz, kad tai rodas jautājums par Savienības tiesībām”.

Tā būs atbrīvota no šī pienākuma tikai tad, ja secinās, ka jautājumam nav nozīmes lietā, vai ka konkrēto Savienības tiesību normu Tiesa jau ir interpretējusi, vai ka Savienības tiesību pareiza piemērošana ir tik acīmredzama, ka nerada nekādas saprātīgas šaubas par interpretāciju” (Alessandra Silveira, minēts iepriekš, 14. lpp.).

Šajā lietā, kā norādīts arī rīcības sēdes lēmumā, ar kuru tiek atļauta kasācijas sūdzība, ir jānosaka, kādi kritēriji “ir jāievēro, lai panāktu spēkā esamības, nepieciešamības un samērīguma nosacījumu izpildi nolūkā piemērot piekļuves specifiskiem LPE dokumentiem mehānismu, it īpaši, vai tam pietiek ar vienkāršu atsauci uz notiesājošu Eiropas Komisijas lēmumu”.

Nav zināms neviens *STJ* nolēmums par jautājumu, par kuru ir šī lieta.

Kā tiek apgalvots minētajā rīcības sēdes lēmumā, “papildus tam, ka šīs *Supremo Tribunal* judikatūrā nav precedentu, šī joma ir ļoti sarežģīta un prasa nopietnu analītisku izvērtējumu, tā kā ir nepieciešams valsts tiesību normu un Savienības

tiesību normu kopīgs izvērtējums Tiesas šajā jomā jau pastāvošās judikatūras gaismā (skat. spriedumus, kas taisīti lietā C-163/21, 67. un 68. punkts, un lietā C-57/21, 72.-77. punkts)”.

Kā precīzi norāda kasācijas sūdzības iesniedzēja, šī lieta ir par to, kā “**interpretēt un piemērot tiesību normas, kuras sākotnēji paredzētas direktīvā par prasību celšanu par zaudējumu atlīdzināšanu, konkrētāk, tās 5. panta 1. punktā un nosacījumā par zaudējumu iestāšanās ticamību**” un, tā kā *STJ* ir valsts pēdējās instances tiesa, šim jautājumam ir jābūt lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar **LESD 267. panta b) punktu** priekšmetam.

[..]

[..] [Prejudiciālais jautājums tāds, kā to noformulējusi kasācijas sūdzības iesniedzēja]

- 5 Ievērojot visus izklāstītos argumentus, *STJ* uzskata, ka ir jāaptur tiesvedība un saskaņā ar EK līguma 234. pantu jāiesniedz Tiesā lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu (sistēma, kuras mērķis ir garantēt [Savienības] tiesību sistēmas pamatprincipu: vienveidības princips Savienības tiesību interpretācijā).

[..]

II. Nolēmums

[Pēc tam, kad pusēm tika par to paziņots, tās pauda viedokli par prejudiciālas tiesvedības ierosināšanu Tiesā. Ar rīkojumu *STJ* atzina, ka būtu lietderīgi pievienot pirmo prejudiciālo jautājumu, kas apstipriņošanas atbildes gadījumā atrisinātu konkrēto problēmu. Ar *STJ* rīkojumu, kas ir šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu daļa, *STJ* formulē šādus prejudiciālos jautājumus].

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto un atbilstoši iepriekš minētajām tiesību normām, tiek nolemts, ka nav iespējams turpināt pēc būtības izskatīt kasācijas sūdzību, un Eiropas Savienības Tiesai – apturot tiesvedību līdz prejudiciālā nolēmuma saņemšanai – tiek uzdoti šādi prejudiciālie jautājumi:

- 1. Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) 5. panta 1. punkts ir piemērojams prasībai par pierādījumu izprasīšanu pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības minētās direktīvas 2. panta 4. punkta izpratnē celšanas?**

Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstipriņoša:

- 2. Vai nosacījums par zaudējumu iestāšanās ticamību, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) 5. panta 1. punkta, prasa, lai pieteikuma iesniedzējs pierādītu,**

ka šajā lietā zaudējumu rašanās pārstāvētajiem patērētājiem, šajā gadījumā Portugāles rezidentiem, ir ticamāka, nekā pretējais?

3. Vai valsts tiesas var zaudējumu iestāšanās ticamības kritēriju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) 5. panta 1. punktu balstīt tikai uz tāda lēmuma esamību, ko pieņēmušas konkurences jomā kompetentās iestādes [?] It īpaši, kāda ietekme šajā izvērtējumā ir faktam, ka tas ir lēmums, kas pieņemts noregulējuma procedūras ietvaros saistībā ar Savienības konkurences tiesību priekšmeta vertikālu pārkāpumu?

[..]

Lisabonā, 2024. gada 4. martā [procedūra]